

Jaarverslag Commissie van Toezicht Gevangenis Hasselt 2018

In deel A worden de ontvangen klachten in 2018 weergegeven volgens de 12 rubrieken voorzien in het sjabloon van de CTRG. Er volgt een korte duiding van de cijfers.

Deel B zoomt in op enkele inhoudelijk relevante problematieken.

Enkele initiatieven van de Commissie komen in deel C aan bod.

Deel A. Ontvangen klachten 2018

De gemiddelde bezetting in de gevangenis van Hasselt is 536 gedetineerden, meer specifiek 502 mannen en 34 vrouwen. De CvT Hasselt ontving in 2018 138 klachten van 64 mannen en 7 vrouwen, samen 71 gedetineerden. De vrouwen zijn in deze groep oververtegenwoordigd (6% in de totale populatie gedetineerden, 10% bij de klagers) maar dit gegeven moet wat worden gerelativeerd omwille van het kleine aantal.

Commissie van Toezicht Hasselt - 2018														
		Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December	TOTAAL
1	Plaatsing in een gevangenis en overbrengingen					2					1	1	2	6
2	Materiële levensomstandigheden in de gevangenis	5	3	7	3	8		1	5		2	5	3	42
3	Omstandigheden van het leven in gemeenschap			1	1	3	1	2			6			14
4	Contact met de buitenwereld			1		1						3		5
5	Godsdienst en levensbeschouwing											5		5
6	Vormingsactiviteiten en vrijetijdsbesteding											4	1	5
7	Werk		2					1			2	2	1	8
8	Gezondheidszorg en gezondheidsbescherming	2		3	2	3	5	1	1	1	4	1	1	24
9	Psychosociale dienst				1	2						1	4	8
10	Orde - veiligheid - gebruik van dwang					1		1	1		1	2		6
11	Tuchtregime			2		1		1	1			2	1	8
12	Commissie van toezicht													0
13	Varia	1			4						1		1	7
TOTAAL		8	5	14	11	21	6	7	8	1	17	26	14	138

Het aantal klachten is in 2018 iets gestegen ten opzichte van 2017: 138 tegenover 125. Het is, zoals bij elke klachtenregistratie, onmogelijk uit te maken of een stijging of daling een indicatie is van de werkelijke stijging/daling van het aantal “incidenten” in dezelfde context, of van een veranderd gevangenisregime, of van een drempelverlaging/-verhoging om een klacht in te dienen.

De meeste klachten kunnen worden geregistreerd in rubrieken 2 en 8, respectievelijk *Materiële levensomstandigheden* (42) en *Gezondheidszorg en -bescherming* (24). Ook rubriek 3 *Omstandigheden van het leven in gemeenschap* (14) scoort vrij hoog. Rubrieken 2 en 3 zijn nauw verwant. Samen vormen ze 40% van het totale aantal klachten. Eén klacht op zes handelt over gezondheid. Deze klachten zijn (ook) relatief wat belangrijker geworden in vergelijking met 2017.

Of de klachten gegrond zijn, is in de huidige werking van de Commissies van toezicht niet werkelijk uit te maken. Daarom biedt het registreren ervan ook niet echt een houvast voor een gevangenisbeleid. De huidige klachtenregistratie en de evolutie ervan kan ten hoogste beschouwd worden als een indicator.

Verder heeft de Commissie ook haar bedenkingen bij de inhoudelijke afbakening van de rubrieken. Daarvoor verwijzen wij de lezer vriendelijk naar het jaarverslag 2017.

B. Inhoudelijk relevante problematieken

Op basis van de analyse van de cases wil de Commissie twee items onder de aandacht brengen met name de problematiek van communicatie tussen de verschillende actoren in de gevangenis en de klachten in verband met de PSD.

B.1 Communicatie in de gevangenis

Gedetineerden schrijven relatief vaak een rapportbriefje naar aanleiding van een klacht gebaseerd op een gebrek aan communicatie en/of miscommunicatie. Het betreft de communicatie met zeer uiteenlopende actoren in de gevangenis: directie, PSD, arts, penitentiair beambten, boekhouding. Het kan gaan over tegenstrijdige communicatie/informatie naar aanleiding van dezelfde vraag al naargelang het personeelslid dat wordt aangesproken/aangeschreven. De indruk wordt gewekt dat de regels niet door iedereen op dezelfde manier worden geïnterpreteerd. Het huishoudelijk reglement is volgens nogal wat gedetineerden ook niet altijd beschikbaar. Volgens de directie is het huishoudelijk reglement aanwezig in de bibliotheek én altijd op te vragen via de kwartierchef. Het systeem van rapportbriefjes aan de directie lijkt aan beide zijden nogal wat wrevel op te wekken. Gedetineerden zeggen soms dat men niet reageert op de briefjes. De PSD en directie laten ons soms weten dat sommige gedetineerden ettelijke briefjes per dag schrijven, soms met dezelfde klacht.

Er zijn gedetineerden die zich beklagen over het feit dat ze niet op de hoogte worden gehouden van de stand van zaken van procedures/klachten/bestellingen/aanvragen tot gesprek over de strafuitvoering/medische behandelingen. De eigenlijke klacht is dan vaak dat gedetineerden vinden dat de zaak te lang aansleept. Men wil dan druk zetten via de CvT. Soms is het echter effectief zo dat gedetineerde al zeer geruime tijd niets meer gehoord heeft over de kwestie. Betrokken instanties oordelen dat er niets te melden valt. Vanuit het standpunt van de gedetineerde zelf wordt dat vaak gepercipieerd als: men houdt informatie achter voor mij of men doet niets om het probleem op te lossen. In sommige gevallen is dat ook zo.

De communicatie rond financiële aspecten van het gevangenisleven vanuit de boekhouding is vaak niet transparant. De uittreksels met de bewegingen op de rekening van gedetineerden zijn voor heel wat gedetineerden onbegrijpelijk. Enerzijds staat er vrij weinig informatie bij. Anderzijds zijn de regels van de betalingen van de kantine niet altijd even transparant. Gedetineerden begrijpen vaak ook niet waarom alles wat besteld wordt via de kantine zo duur is, soms duurder dan in de buitenwereld.

Volgende voorbeelden illustreren de klachten rond gebrekkige communicatie, al dan niet gegrond.

Een gedetineerde toont een brief waarin wordt gemeld dat bij wijze van eindejaarscadeau de TV gratis is vanaf 23/12/2017 t.e.m. 1/1/2018. Op de rekeninguittreksels gaat er een bedrag af voor TV voor 7 dagen vanaf 21/12. De boekhouding zegt dat de gratis TV maar vanaf 26/12 is. In verband met de betaling van de TV zegt de boekhouding dat er op 13/12 geld afgehouden is voor 5 dagen. De eerstvolgende periode is van 18 tot 24/12. De gratis TV liep tussen Kerstmis en Nieuwjaar. Hij weet niets over een rondschriven met de vermelding van gratis TV vanaf 23/12 t.e.m. 1/1.

Op 1 maart 2018 werden de nieuwe prijzen en de vernieuwde kantenlijst van kracht. Gedetineerden kregen de nieuwe kantenlijst met de prijsaanpassingen op 28 februari bij de bedeling van het avondeten. Blijkbaar werden de prijsaanpassingen al doorgerekend voor de twee laatste bestellingen van februari. De directie wist niet hoe en wanneer de nieuwe prijzen gecommuniceerd werden maar de goederen worden gerekend aan de dagprijs van de levering. De boekhouding gaf toe dat het systeem eigenlijk fout is. Goederen besteld in februari moeten verrekend worden aan de oude tarieven. Gedetineerde kan de geleden schade terugvorderen. De boekhouding beloofde om het systeem te herzien.

Een gedetineerde heeft een medisch probleem aan zijn handen. Er is een RX gemaakt maar hij vraagt zich af wat er nu zal gebeuren. Na contact met de directie door de commissie blijkt dat hij daarvoor opnieuw een consultatie moet aanvragen bij de medische dienst.

Een gedetineerde is ten einde raad in verband met zijn probleem dat hij zijn werkloosheidsuitkering niet kan aanvragen voor de periode dat hij met ET thuis was. Hij heeft namelijk geen controlekaarten. Ondertussen groeit zijn schuldenberg in de gevangenis. De boekhouding stuurt hem naar de PSD. De PSD zegt dat dat hun werk niet is. Ook van de contactpersoon van de VDAB in de gevangenis, hoort hij niets ondanks verschillende

rapportbriefjes. De maandcommissaris heeft , gezien de urgentie, dit probleem persoonlijk opgelost.

De PSD laat na contact op te nemen met de werkgever van een gedetineerde waardoor deze vreest in problemen te komen. De directie geeft aan dat het dossier wordt opgevolgd en alles in orde is. Alleen werd dit niet gecommuniceerd aan de gedetineerde.

Gedetineerde zat sinds zijn aankomst in Hasselt onder individueel regime van 30 dagen en had dus geen wandelingen en dus geen contact met medegedetineerden. Op zijn vraag werd hem wel het huishoudelijk reglement gegeven ter inzage, maar hij moest dat teruggeven. Hij kreeg geen algemene info over hoe het er aan toe gaat i.v.m. kantine, was, enz ...en vraagt ingelicht te worden.

De directie zegt dat het aan de kwartierchef is om nieuwe gedetineerden volledig te informeren en zal hem vragen het initiatief te nemen om gedetineerde te informeren.

Vijf maanden geleden plaatste gedetineerde een bestelling bij de externe kantine (spelletjes). Meteen ging het bedrag van zijn rekening af (80 euro). Op zijn rapportbriefje twee maanden later met vraag waar zijn bestelling bleef kreeg hij een geprint antwoordstrookje dat er 'een reorganisatie was en dat de reeds ingediende aanvragen onbehandeld terugkomen'. Ondertussen diende hij 4 rapportbriefjes op met telkens de vraag waar zijn bestelde goederen bleven maar ontving nog steeds geen duidelijk antwoord, noch de goederen. Volgens de directie kunnen aankopen externe kantine inderdaad wat tijd vergen. In dit geval blijken 2 spelletjes reeds te zijn aangekocht (ze liggen op dit ogenblik bij de boekhouding) en werden er 3 besteld in een winkel waar ze niet in voorraad waren. De aankoopsom (in casu 80 eur) wordt niet afgenomen maar geblokkeerd op de rekening om te vermijden dat er onvoldoende budget zou zijn op het ogenblik van daadwerkelijke betaling. De directie is bereid, op verzoek via rapportbriefje, hem persoonlijk uitleg te geven bij het lezen/begrijpen van zijn rekeninguitprint die hij ten allen tijde mag opvragen.

Bij terugkeer uit ontvluchting heeft gedetineerde al zijn materiaal terug behalve een radio-CD-speler die 'ze niet meer terugvinden'. Heeft hierover 2 maanden geleden al een gesprek gehad met de directie die een terugbetaling had toegezegd. Inmiddels hoort hij hier niets meer over. Hij stelt al 20 maal een rapportbriefje geschreven naar de directie maar zonder reactie.

De directie meldt ons dat er een dossier schadevergoeding voor de kwijtgespeelde radio-cd-speler werd ingediend bij het centraal bestuur. Dit is een procedure die gemakkelijk 6 maanden kan duren. Betrokkene werd hierover ingelicht, maar blijft steeds dezelfde vraag stellen. Hij werd meermaals geïnformeerd over de lopende procedure.

B.2 De Psycho Sociale Dienst van de gevangenis

De klachten over de PSD zijn niet de meest talrijke (zie het overzicht op p. 1) en zijn meestal inhoudelijk ook niet het terrein van de Commissies van Toezicht. Het zijn vaak wel de meest heftige klachten omdat de adviezen en besluiten van de PSD uiteraard verstrekkinge gevolgen hebben voor het parcours van gedetineerden. We houden er daarom aan om hiervan toch een beeld te schetsen.

De klachten hebben enerzijds betrekking op de inhoud van de gegeven adviezen omdat deze volgens de gedetineerden ten onrechte negatief zijn. Hoewel de CvT niet bevoegd is om zich met de inhoud van de adviezen in te laten, werd dienaangaande toch met de directie contact opgenomen, die bevestigde dat alle adviezen terecht negatief waren.

Anderzijds wekt de trage werking van de PSD veel wrevel op. Zo worden geplande gesprekken uitgesteld of dienen er verschillende verzoeken aan de PSD worden gericht alvorens enige actie wordt ondernomen. In bepaalde gevallen zijn de klachten onterecht en in de andere gevallen wordt verantwoording gegeven. N.a.v. een onderhoud dat de commissie had met het hoofd van de dienst blijkt dat personeelstekort één van de belangrijkste oorzaken zou zijn. Ook werd aangegeven dat de gedetineerden slechts beroep doen op de PSD nadat zij enig zicht op een (voorlopige) invrijheidsstelling of enig andere gunstmaatregel hebben, daar waar het in de bedoeling ligt dat van bij aanvang van de detentie beroep wordt gedaan op de diensten van de PSD. Deze houding van de gedetineerden heeft tot gevolg dat de PSD in een te korte tijdsperiode haar diensten moet leveren.

Volgende klachten illustreren de klachten over de PSD, al dan niet gegrond.

De PSD geeft steeds een negatief advies bij een verzoek tot vrijlating. Hoewel de commissie niet bevoegd is om zich in te laten met de inhoud van de adviezen werd de klacht toch aangekaart bij de directie. De directie is van oordeel dat de feiten waarop het negatieve advies is gebaseerd zich daadwerkelijk hebben voorgedaan en dus het negatieve advies terecht is.

De PSD diende n.a.v. een verzoek tot voorlopige invrijheidsstelling een verslag op te stellen. Er zou slechts een onderhoud met de gedetineerde hebben plaats gehad nadat deze hierom 5 keer had verzocht. Er werd vanuit de CvT om een betere opvolging van het dossier gevraagd. Volgens de directie is de vertraging het gevolg van het feit dat het gerechtelijk dossier, dat werd opgevraagd en waarover de dienst moest beschikken, gelet op de aard van de feiten die een gespecialiseerd onderzoek vergden, nog niet werd ontvangen. Eens in het bezit van het gerechtelijk dossier zou het dossier verder worden behandeld. Daar de opvolging van het dossier niet vlotte werd een nieuwe klacht door de gedetineerde geformuleerd. Volgens de directie zou het gerechtelijk dossier nog steeds niet zijn overgemaakt daar het berust bij het Hof van Beroep in Antwerpen omwille van een daar aan de gang zijnde procedure.

De PSD geeft een negatief advies n.a.v. een verzoek tot het bekomen van een uitgaansverlof. Ook hier dient te worden opgemerkt dat de commissie niet bevoegd is om de adviezen inhoudelijk in vraag te stellen. Niettemin werd de klacht ter sprake gebracht bij de directie, die van oordeel was dat, gelet op de omstandigheden, het negatief advies terecht was. Voorts haalde de directie aan dat de gedetineerde niet is ingegaan op het verzoek van de PSD om verdere gesprekken te hebben. De gedetineerde ontkende echter een uitnodiging te hebben ontvangen tot het voeren van een gesprek.

De PSD geeft een negatief advies n.a.v. de aanvraag tot het bekomen van penitentiair verlof. Ondanks het feit dat de behandeling van dergelijke klacht niet tot de bevoegdheid behoort

van de commissie werd ze toch besproken met de directie die stelde dat de gestelde problematiek niet onder de bevoegdheid van de gevangenisadministratie valt.

De PSD draait met het opstellen van een advies met het oog op een aanvraag tot het bekomen van uitgaansvergunningen. Uit de raadpleging van de voorhanden zijnde documenten blijkt dat in een tijdspanne van januari 2017 – december 2018 de gemaakte afspraken om een onderhoud te hebben met de gedetineerde herhaalde malen werden uitgesteld omwille van personeelsverschuivingen, ziekte en verkeerde planning, maar ook zonder enige motivatie. De directie meent dat de gedetineerde te veel druk legt op de PSD. De directie beaamt dat er een reorganisatie binnen de dienst is geweest en de taken herverdeeld werden, maar dit mocht geen reden zijn om gemaakte afspraken niet na te komen of te verschuiven en gebrekkig te communiceren. Het nodige zal worden gedaan om in de toekomst dergelijke toestanden te vermijden.

De PSD laat na een verslag op te stellen n.a.v. een verzoek tot het verkrijgen van elektronisch toezicht. Na de klacht heeft de gedetineerde een onderhoud gehad met de PSD.

De PSD laat na, met het oog op het werken aan de reclassering, het dossier af te werken. Aanvragen tot het bekomen van gesprekken worden uitgesteld. Volgens de directie houdt de gedetineerde zich niet aan gemaakte afspraken, zodat hij andere begeleiders kreeg toegewezen, die het dossier opvolgen.

De PSD laat na tijdig een verslag op te stellen n.a.v. een verzoek tot het bekomen van elektronisch toezicht. De directie stelt dat de gedetineerde 10 dagen voor de zitting van de SURB voor een gesprek zal worden opgeroepen en 4 dagen voor de zitting kennis kan nemen van de bevindingen van de PSD.

C. Initiatieven

In 2018 heeft de Commissie getracht haar rol in de gevangenis duidelijk te krijgen en aansluitend daarbij haar functioneren onder de loep te nemen. De commissie krijgt onder meer dikwijls vragen en/of klachten over de strafuitvoering, hetgeen niet strikt tot haar bevoegdheid hoort. Ook het feedback-systeem dat de commissie hanteert, leidt soms tot een overmaat aan bezoeken aan de gevangenis terwijl het vaak in de eerste plaats de taak van de directie is om dingen uit te klaren en recht te zetten. De commissieleden hebben hierover gedebatteerd tijdens de reguliere vergaderingen maar ook tijdens een bijzondere beleidsvergadering in januari.

De commissie werkt ondertussen systematisch met een (weliswaar imperfect) registratiesysteem voor klachten van gedetineerden die aan haar gericht zijn. Dit geeft haar een elementair overzicht van de meest hardnekkige mankementen in het reilen en zeilen in de gevangenis. De commissie is nog steeds vragende partij om een meer adequate classificatie op te stellen en te hanteren. Omwille van de standaardisering van de registratie in alle gevangenissen, blijft de commissie uiteraard het bestaande systeem hanteren.

Naar aanleiding van een enquête georganiseerd door de CTRG hebben enkele commissieleden een gesprek gehad met de directie en een extra bezoek gebracht aan de strafcellen. Het resultaat ervan vindt de lezer in Bijlage 2.

In 2018 heeft de commissie ook haar relatie met de gevangenisdirectie geconsolideerd met een infovergadering met de algemeen directeur. Onder meer de procedure voor de bespreking van de klachten werd gestandaardiseerd. Het aanspreekpunt voor de commissie is de algemeen directeur. Praktische problemen worden vaak afgehandeld via mail. Meer complexe klachten of problemen komen aan bod in een gesprek. Om zeker te zijn van een afhandeling binnen een “redelijk” termijn, worden ook de andere directieleden betrokken.

Ook voor een soepelere relatie met de PSD werd een voorzichtig fundament gelegd.

Na overleg met de directie werd de commissie uitgenodigd om deel te nemen aan de vergadering van het overlegorgaan. Deze vergadering vond plaats in de maand november. Het verloop ervan was nogal chaotisch, en inhoudelijk anekdotisch en overladen.

Op vraag van de CTRG stelde de commissie een advies op i.v.m. de rol van de Commissies van Toezicht in dit verband (zie Bijlage 1).

Bij het begin van de langdurige staking in de zomer van 2018 heeft de commissie haar verantwoordelijkheid onmiddellijk opgenomen. Ze heeft de CTRG gewezen op de verantwoordelijkheid van de Commissies van Toezicht hierin. De commissie heeft ter plaatse (in de gevangenis van Hasselt) de vinger aan de pols gehouden via regelmatige bezoeken. De commissie heeft communicatie gevoerd met ongeruste familieleden van gedetineerden en tijdens de staking regelmatig contact gehouden met de directie om op de hoogte te blijven van de stand van zaken van de dienstverlening aan de gedetineerden en de ontwikkelingen in dit verband.

Bijlage 1

Advies van de Commissie van Toezicht Gevangenis Hasselt aangaande rol van de Commissies van Toezicht m.b.t. Overlegorgaan

Het KB van 22 juni 2018 tot regeling van de samenstelling en de werkwijze van het overlegorgaan bedoeld in art 7 van de basiswet van 12 januari 2005 betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerde voorziet in art 1 § 2 dat het overlegorgaan bestaat uit een voorzitter (dit kan het inrichtingshoofd of een door hem aangewezen directeur zijn), een personeelslid, een secretaris (het is niet duidelijk of deze functie dient waargenomen te worden door een personeelslid of dat ook een gedetineerde kan worden aangesteld) en minimum 4 gedetineerden.

Hieruit volgt dat een lid van de commissie geen deel kan uitmaken van het overlegorgaan.

Art 26§1 van de basiswet voorziet dat de commissie een onafhankelijk toezicht uitoefent op:

- de gevangenis
- op de bejegening van de gedetineerden
- op de naleving van de voorschriften geldend voor de gedetineerden.

Uit hoofde van voornoemde bevoegdheden kan (een lid van) de commissie steeds een vergadering van het overlegorgaan bijwonen, dit om haar toezichtstaak op de werking en de samenstelling van het overlegorgaan te kunnen uitoefenen.

In het licht hiervan is het niet wenselijk dat de commissie deel zou kunnen uitmaken van het overlegorgaan daar dit de uitoefening van haar toezichtstaak zou belemmeren. Men kan niet "lid" zijn van een organisatie en gelijktijdig op deze organisatie een onafhankelijk toezicht uitoefenen.

Art 9 van het KB bepaalt dat, afhankelijk van de agendapunten, de directeur derden kan toelaten tot de vergadering. Volgens het verslag aan de koning gaat het om derden die een bepaalde expertise hebben mbt te behandelen punten die op de agenda staan. Het is niet duidelijk of onder "derden" dwz personen die geen deel uitmaken van het overlegorgaan, enkel personen worden bedoeld die verbonden zijn aan de inrichting dan wel ook externen die niet verbonden zijn aan de instelling. In die optiek zou het mogelijk kunnen zijn dat een lid van de commissie (bvb een arts) wordt uitgenodigd om een vergadering bij te wonen, wanneer een medisch gerelateerd item op de agenda staat. Maar ook hier is voorzichtigheid geboden omdat, zelfs indien de rol van de commissie beperkt blijft tot het verlenen van een advies, dit een onafhankelijk toezicht kan in de weg staan.

Besluit: Het is niet mogelijk en niet wenselijk dat de commissie deel zou uitmaken van het overlegorgaan. Het is evenmin wenselijk dat (een lid van) de commissie uit hoofde van zijn expertise als derde zou worden uitgenodigd om een vergadering bij te wonen. De commissie kan wel in uitoefening van zijn toezichtsbevoegdheid de vergaderingen van het overlegorgaan bijwonen. Dit laatste houdt ook in dat de commissie kennis krijgt van de notulen van de vergadering.

Bijlage 2

Vragenlijst strafcellen 2018

1. Hoeveel strafcellen zijn er in de gevangenis? 13

Zijn er verschillende soorten van strafcellen? 4 cellen op sectie 20 met plexiglas en opening met mogelijkheid om te boeien zonder de deur te moeten openen.

2. Basiscomfort en hygiënische toestand van de strafcellen

- Waarmee zijn de strafcellen gemeubileerd? (bed in beton?) Ja, gemeubileerd. (niet in beton) bed in het midden van de cel of tegen de muur?) tegen de muur
- Verwarming: te warm/normaal/te koud? Van waaruit wordt dit geregeld? Wordt centraal geregeld
- Netheid: hoe vaak worden deze cellen gepeetst? Na gebruik + zodra het nodig is tijdens het gebruik. Is er sprake van geurhinder? Mogelijk wel (bvb. bij persoon die afkickt).
- Aanwezigheid van een lavabo? Ja Van een douche? neen Indien niet, krijgen de gedetineerden dan een teil water of wordt hen de gelegenheid gegeven buiten de strafcel te douchen? Zo ja, met welke frequentie? Mogelijkheid om dagelijks te douchen indien hun toestand veilig is voor hun en voor het personeel.
- Aanwezigheid van een toilet? Ja Kan het doorspoelen binnen gebeuren of dient dit van buitenaf geactiveerd te worden? Van buitenaf bediend

3. Verlichting

- Artificieel licht: hoe wordt de lichtschaakelaar bediend? Buitenkant van de cel Blijft het licht steeds branden? Neen Zo niet, welke uurregeling geldt er voor de verlichting? Volgens noodzaak Overdag? Indien te donker gewoon verlichting 's Nachts? nachtverlichting
- Daglicht: is er een raam? Ja Grootte van het raam? 1 x 1 = 1 m² Mat of doorschijnend? Mat Komt er voldoende licht door? Ja Kan de gedetineerde door het raam kijken? Neen Waar geeft dit raam op uit? wandelingen

4. Voeding en drank

- Hoeveel maaltijden krijgt de gedetineerde per dag? 3
- Gaat het om dezelfde uurregeling en dezelfde maaltijden als de andere gedetineerden? ja
- Is er mogelijkheid tot het drinken van kraantjeswater? Ja, continu Indien niet, hoeveel flessen water per dag krijgt de gedetineerde ter beschikking? Nvt
- Worden deze flessen afgesloten overhandigd? Nvt

5. Mag de gedetineerde persoonlijke goederen meenemen in de strafcel?

- Zo ja, welke? neen
- Welke producten worden hem ter beschikking gesteld? (Handdoek? Zeep? Enz.) niets
- Dient de gedetineerde speciale en/of opgelegde kledij te dragen in de strafcel? Opgelegde kledij

6. Activiteiten in de strafcel

- Is er aanwezigheid van televisie, van een radio, DVD-speler, toegang tot lectuur? Enkel boek
- Mogelijkheid tot dagelijkse wandeling? Ja, op aanvraag. Beschikt een persoon in afzondering steeds over minimaal één uur beweging per dag in de buitenlucht? Ja Waar? individuele wandeling

- Hoe gebeurt de overbrenging van de ene naar de andere plaats (naar wandeling, naar dokter)?
Geboeid? Meestal niet Hoeveel begeleiders? Minimum 2 2

7. Is er een (nood)oproepsysteem waarmee de gedetineerde van in de cel een oproep naar buiten kan doen? Ja

8. Is er een camera in de strafcellen? In 4 van de strafcellen zijn camera's maar deze zijn niet aangesloten.

- Indien ja, wordt de gedetineerde permanent gefilmd? Nvt
- Hoelang worden de beelden in voorkomend geval bewaard? Nvt
- Heeft de commissie van toezicht toegang tot de beelden als zij daarom vraagt? Nvt

9. Procedures voor opsluiting op strafcel

- Welke zijn binnen de inrichting de motieven die leiden tot het plaatsen in een strafcel? 1. Fysieke en/of verbale agressie/bedreiging voor zichzelf of naar anderen toe. 2. Deelname of aanvoering van opstand 3. Poging ontvluchting 4. Op medisch advies (voor eigen veiligheid)
- Welke is de normale procedure vs. de procedure via het interventieteam met gebruik van handboeien en het kluisteren van handen en voeten (met strafcelkleding)? Normale procedure = zonder hulpmiddelen
- Bestaan er statistieken over de frequentie van het gebruik van de strafcellen? Nee Van het aantal keren dat de procedure via het interventieteam wordt gebruikt? Ja, register

10. Wordt de strafcel gebruikt voor gedetineerden die een zelfmoordpoging hebben ondernomen?
Indien nodig

- Is er mogelijkheid tot gebruik van scheurbare kleding en wordt het inderdaad gebruikt? neen
- Worden gedetineerden die hun kledij verscheurd hebben naakt in de cel gelaten? neen

11. Wordt er vóór de afzondering een controle door een arts uitgevoerd? Enkel indien hij omwille van medische redenen in de strafcel geplaatst wordt

- Ligt er bij dit onderzoek voldoende nadruk op de gezondheidstoestand van de gedetineerde?

Absoluut

- Komen de artsen van de gevangenis systematisch langs om na te kijken of er zich geen gezondheidsproblemen voordoen in de strafcellen? Ja Hoe frequent vindt een dergelijk medisch onderzoek tijdens de afzondering plaats? Minimum 1x/dag

12. Wie heeft er toegang tot de gedetineerde in afzondering en hoe wordt dit kenbaar gemaakt?
Directie / adjudanten / pbap's en pba. Geen bezoek, wel advocaat. Informatie via reglement

13. Oefent de commissie van toezicht een toezicht uit op de strafcellen en de gedetineerden in de strafcel (systematisch bezoek van iedere gedetineerde die in een strafcel is geplaatst?...)? ?

Hebben de gedetineerden in afzondering toegang tot de commissie? ?

14. Worden er ook geïnterneerden in een strafcel geplaatst? Niet van toepassing.

Hoe verloopt het medisch toezicht (bv. controle door een psychiater)? Op de veiligheidscel onder begeleiding van pbap en pba en/of directie die zich discreet opstellen

Hoe frequent gebeurt dit? Medisch: dagelijks, psy: 2x/week 3

15. Welke zijn de voornaamste klachten die de commissie heeft genoteerd in verband met de strafcellen (zie hoger: temperatuur, licht, voeding, netheid van de strafcellen, netheid van de ter beschikking gestelde matras, dekens, kledij, gebruik van handboeien, ontspanningsmogelijkheid bv. de mogelijkheid tot wandelen, lezen, enz.)? Wens om te telefoneren.

16. Worden er door de gevangenisadministratie statistieken bijgehouden waaruit per jaar kan opgemaakt worden? Niet in een statistische overzichtstabel.

- enerzijds hoeveel tuchtsancties met opsluiting in een strafcel worden uitgesproken en om welke redenen en

- anderzijds hoeveel plaatsingen in de strafcel worden uitgevoerd buiten de tuchtsancties om (plaatsing op eigen verzoek, omwille van zelfmoordpoging of suïcidaal gedrag)?